

Toimintasuunnitelma 2026

Leader Kärki ry on kehittämissyhteistyö, joka on toiminut maa- ja metsätalousministeriön valitsemana paikallisena Leader-ryhmänä vuodesta 1996 lähtien. Toimialueeseen kuuluvat Imatran kaupunki sekä Ruokolahden, Rautjärven ja Parikkalan kunnat.

Toiminta-ajatus

”Paikallisten ihmisten aktivoiminen ja resurssien tarjoaminen elinolojen parantamiseksi - työtä ja toimeentuloa, hyvinvointia ja viihtyvyyttä!”

Noudatamme toiminnassamme Leader-periaatteita. Alueen asukkaista koostuva luottamushenkilöorganisaatio on laaja, kehittämisideat ovat paikallislähtöisiä ja käytännön toimijat alueen asukkaita. Toimintatapa kannustaa kokeiluihin ja totutut rajat ylittävään yhteistyöhön niin paikallisesti kuin alueiden välisesti ja kansainvälisestikin ja täydentää muuta alueella tehtävää kehittämistyötä.

Toimintavuosi 2026

Toimintavuoden 2026 aikana toteutetaan **kehittämisstrategiaa Hyvää yrittämisen ja elämisen ilmastoa**. Aktivointitehtävät, tiedon välittäminen paikallisille toimijoille ja hankkeitten käsittely työllistävät Leader-toimiston henkilöstöä koko toimintavuoden. Yleisötilaisuuksiin osallistutaan pääsääntöisesti omalla osastolla mutta muut infot pyritään järjestämään yhdessä toisten toimijoiden kanssa. Yhdistyksen ydintehtäviä hoidetaan toimintarahalla (**Toimintaraha 2023-2027**).

Strategiaan kirjattujen painopistealueiden toteutumista vauhditetaan lisäksi yhdistyksen omilla hankkeilla. Hankkeiden tarkoituksena on aktivoida alueen asukkaita; herättää uusia ajatuksia ja innostaa ideoimaan ja toteuttamaan kehittämistoimia.

Painopistealue 1: Yritysten elinvoiman lisääminen

Syksyllä 2024 käynnistyneessä maakunnallisessa **Kestävää kasvua** -hankkeessa rakennetaan yrityksille Etelä-Karjalaan räätälöity Kasvun Rakentajat -valmennusohjelma ja luodaan työkalu osuvimman yritysneuvojan etsimiseksi. Hanke on Euroopan aluekehitysrahaston osarahoittama (EAKR). Hankkeen toteutukselle haetaan jatkoaikaa 31.5.2026 asti.

Elinkeinokalatalouteen liittyvää kehittämistoimintaa teemme neljän maakunnan alueella toimivassa 10 Leader-ryhmän yhteisessä **Itä-Suomen Kalaleaderissa**, jota hallinnoi eteläsavolainen SavonLuotsi Leader ry. Kalaleader -toimintaa osarahoittaa Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto (EMKVR).

Painopistealueet 2 ja 3: Asukkaiden turvalliset yhteisöt / Kestävä kehitys ja älykkäät ratkaisut

Älykkäät kylät – Tarmoa tulevaisuuteen -hankkeessa innostetaan paikallistoimijoita suunnittelemaan ja toteuttamaan alueen elinvoimaa ja kylä kehittäviä toimenpiteitä, joihin haetaan ideoita ja esimerkkejä kotimaasta ja ulkomailta. Hanketta toteutetaan yhdessä Leader Länsi-Saimaan sisarhankkeen ”Älykäs kylä– Intoa tulevaisuuteen” kanssa.

Hankkeessa on kuusi työpakettia:

- 1) Toisilta oppimista – rehellistä puhetta! Tiedotus- ja somekylät
- 2) Älykkäitä ratkaisuja yhteisöjen toimintaan
- 3) Nuorten osallistuminen
- 4) Havainnointia ja uusia näkemyksiä
- 5) Innovatiivista ideointia ja kylätoimintaa
- 6) Älykästä kyläkehittämistä.

Vuonna 2026 järjestötoimijoita kannustetaan kiinnittämään huomiota erityisesti turvallisuuteen ja varautumiseen myöntämällä ko. teemaa toteuttaville pienhankkeille tukea 90%. Teemahaku päättyy 30.9.2026.

Hankkeen toimenpiteitä v. 2026:

- Opintomatka Tampereen seudulle 17.-18.4.
- Tapahtumamestari-koulutus Ruokolahdella huhti-toukokuussa
- Turvallisuus/kyläsuunnitelman laatiminen kolmessa kylässä
- InnoTeams -tilaisuudet ajankohtaisista aiheista

Lisäksi haemme syyskaudella rahoitusta **Tarmoa kansainvälisyyteen – Think Global, Innovate Local** -hankkeeseen.

Painopistealue 4: Nuorten hyvinvointi

Yhdistyksen omassa **Vaikuttavat Nuoret** -hankkeessa jatketaan hyvään vauhtiin päässyttä Nuorisoleader -toimintaa. Hankkeen tavoitteena on tutustuttaa nuoret erilaisiin vaikuttamismahdollisuuksiin kotimaassa sekä ulkomailla. Hankkeessa hyödynnetään Erasmus+ -ohjelman mahdollisuuksia. Hanke päättyy 30.6.2025

Vauhtia Verkostoihin -hankkeen tavoitteena on rakentaa Etelä-Karjalaan vahva, koordinoitu ja pysyvä nuorten yrittäjyyttä tukeva toimintaympäristö. Hankkeessa perustetaan kaksi verkostoa:

- Aikuisten verkosto, joka kokoaa nuorten yrittäjyyden parissa toimivat organisaatiot.
- Nuorten oma verkosto, joka tarjoaa vertaistukea, koulutusta ja kansainvälisiä kokemuksia.

Hankkeeseen liittyvään kansainväliseen matkaan haetaan Erasmus -rahoitusta OPH:lta.

Järjestöjä kannustetaan hyödyntämään pienhankkeita ja palkkaamaan nuoria kesätöihin erillisellä kampanjalla.

Painopistealue 5: Ympäristö- ja ilmastotoimet

Kesäkuussa 2025 käynnistyneessä **Vieraslajit Veks** -hankkeessa luodaan Etelä-Karjalaan toimivat käytännöt ja kattava toimijaverkosto haitallisten vieraslajien torjumisen tehostamiseksi. Hanke koostuu pilottien toteuttamisesta, Etelä-Karjalan vieraslajiohjelman laatimisesta sekä viestinnästä. Maakunnallista hanketta hallinnoi Leader Länsi-Saimaa ry. Toimintavuonna 2026 Kärki-Leaderin alueella järjestetään viidet haittakasvi/vieraslajitalkoot. Hanke päättyy 31.12.2027.

Yhdistyksen henkilöstö

Toiminnanjohtaja Riitta Baggen vastuualueisiin kuuluu mm. kokousten asioiden valmistelu, esittely ja toimeenpano, yhdistyksen taloudenhoito, strategian toteutumisen seuranta, toiminnan kehittäminen sekä sidosryhmäyhteistyö. Lisäksi Riitta osallistuu Itä-Suomen Kalaleaderin toimintaa Kalajaoston ja aktivointihankkeen ohjausryhmän jäsenenä.

Leader-neuvoja Maaret Berg-Tynkkysen tehtäviin kuuluu toimijoiden aktivointi, hankeneuvonta ja hakemusten käsittely sekä hallituksen avuksi perustetun Elinvoimaryhmän sihteerin tehtävät. Lisäksi Maaret toteuttaa Kestävää kasvua -hanketta.

Kehittämistyön koordinaattori Riina Nokelainen vastaa yhdistyksen nuorisotoiminnasta ja sen kehittämisestä. Riinan apuna on yhdistyksen Nuorisoryhmä, joka mm. päättää nuorille myönnettävistä **Kipinärahoista**. Lisäksi Riina toteuttaa Vaikuttavat Nuoret ja Vauhtia Verkostoihin -hankkeita ja osallistuu valtakunnallisen Nuoriso-Leader koordinaatioryhmän toimintaan.

Älykkäät kylät – Tarmoa tulevaisuuteen -hankkeeseen palkataan kyläkehittäjä vuoden määräaikaiseen työsuhteeseen.

Verkostoitumissuunnitelma

Toimintavuonna 2026

- jatkamme kanssakäymistä kuntien työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa, jotta Leader voisi toimia muuta kehittämistoimintaa täydentävänä entistä kohdennetummin
- pidämme tiivistä yhteyttä paikallislehtiin - yhteydenpidossa korostamme sitä, että Leader-yhdistys ei ole mikä tahansa rahoittaja, vaan paikallinen kehittämistyötä tekevä yhdistys
- edistämme nuorison parissa työskentelevien toimijoiden yhteistyötä toimien sillanrakentajana
- jatkamme jo perinteeksi muodostuneita kumppanuuskeskusteluja

Tulo- ja menoarvio 2026

Menot 2026	Yhteensä	TR23-27	Tarmo	Vauhtia verkostoihin	Vieraslajit Veks	Kestävää Kasvua	Vaikuttavat Nuoret	Kv-Tarmo	Kipinät	Yhdistys
Palkat ja palkkiot	260 100	115 500	61 500	40 000	18 000	10 000	3 600	10 000		1 500
Ostopalvelut	32 800	14 600	7 300	4 700	2 100	3 000	100	1 000		
Toimitilakulut	8 200	3 800	1 900	1 200	600	300	100	300		
Matkakulut	28 300	10 500	10 000	4 500	2 000	200	100	1 000		
Muut kulut	55 700	21 000	8 000	6 200	3 000	400	100	1 700	10 000	5 300
Yhteensä	385 100	165 400	88 700	56 600	25 700	13 900	4 000	14 000	10 000	6 800

Tulot 2026	Yhteensä	TR23-27	Tarmo	Vauhtia verkostoihin	Vieraslajit Veks	Kestävää Kasvua	Vaikuttavat Nuoret	Kv-Tarmo	Kipinät	Yhdistys
Hanketuki	362 730	165 400	88 700	56 600	25 700	9 730	4 000	12 600		
Osallistumismaksut	1 400	0	0	0	0	0	0	1 400		
Jäsenmaksut	2 800	0	0	0	0	0	0	0		2 800
Korkotulot	4 000	0	0	0	0	0	0	0		4 000
Muu rahoitus (talkoot ym.)	14 170	0	0	0	0	4 170	0	0	10 000	
Yhteensä	385 100	165 400	88 700	56 600	25 700	13 900	4 000	14 000	10 000	6 800